

Luottotilastojen luokitukset ja ohjeet

21.1.2008

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISTÄ	2
1.1. JOHDANTO	2
1.2. LUOKITUSTEN KOHDE	2
2. LUOKITUKSIA	3
2.1. SEKTORILUOKITUS (S)	3
2.2. TOIMIALALUOKITUS (G).....	10
2.3. RAHOITUSVAADELUOKITUS (J).....	11
2.4. KÄYTTÖTARKOITUSLUOKITUS (I).....	13
2.5. MAAKUNTALUOKITUS (D).....	14
3. OHJEET	15
3.1. LUOTTOKANTA (LK11).....	15
3.2. ALUEELLINEN LUOTTOKANTA (LK12).....	20
3.3. MUUT KUIN SIOITUSOMaisuusjoukkovelkakirjat (LK11).....	22

LIITE 1: RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSET

LIITE 2: 1000 SUURIMMAN YKSITYISEN YRITYKSEN (SEKTORI S.1112) TOIMIALAT

LIITE 3: 500 SUURIMMAN JULKISEN YRITYKSEN (SEKTORI S.1111) TOIMIALAT

LIITE 4: LUOTTOKANNAN EXCEL-TYÖKIRJAOHJE

LIITE 5: MAAKUNNAT JA KUNNAT, AAKKOSJÄRJESTYKSESSÄ

1. YLEISTÄ

1.1. JOHDANTO

Tämä ohje korvaa tiedonantajille aiemmin toimitetun 'Luottotilastojen luokitukset ja ohjeet' –monisteen. Ohjeistoon on pyritty keräämään kaikki luottokannan tiedonkeruuta varten toimitetut ohjeet.

Luottokantatilastoissa käytetään soveltuvin osin Tilastokeskuksen vahvistamia rahoitusvaade-, sektori- ja toimialaluokituksia. Kyseiset luokitukset perustuvat kansainvälisiin suosituksiin ja niiden tarkoitus on parantaa eri tilastoista saatavien tietojen keskinäistä vertailtavuutta.

Monisteessa esitetyistä luokituksista on jätetty pois ne luokat, joita ei sovelleta luottotilastoissa.

Monisteessa sektori-, toimiala- ja maakuntaluokituksen määrittelyissä ilmoitettu sulkeissa oleva koodi (kirjain ja mahdollisesti numero / numeroita) liittyy kyseisen luokan luottolaitosten tilinpäätösperusteisen viranomaistiedonkeruun (VIRATI) luokituspaketin luokkiin. Esim. koodi (G500) tarkoittaa toimialaluokituksen (G)-luokkaa eli Rakentamisen toimialaa. Muut tiedonantajat kuin luottolaitokset voivat jättää em. koodit huomioimatta.

1.2. LUOKITUSTEN KOHDE

Luottokantatilastossa sovelletaan seuraavia luokituksia:

SEKTORILUOKITUS (S)

TOIMIALALUOKITUS (G)

RAHOITUSVAADELUOKITUS (J)

KÄYTTÖTARKOITUSLUOKITUS (I)

MAAKUNTALUOKITUS (D3)

Sektoriluokitus ja toimialaluokitus ovat luottokantatilastossa luotonsaajaan kohdistuvia luokituksia. Sektoriluokitus luokittelee taloudellisia päätöksiä tekeviä yksiköitä laajempiin toiminnaltaan, rahoitustavaltaan, omistajatyypiltään ja oikeudelliselta muodoltaan samanlaatuisiin luokkiin. Toimialaluokituksen avulla ryhmitellään luokkiin samankaltaisia toimintoja. **Luotonsaajalla tulee kaikissa luottotilastojen taulukoissa olla sama sektori ja toimiala.**

Rahoitusvaadeluokitus, käyttötarkoituseräluokitus ja maakuntaluokitus ovat yksittäiseen luottoon kohdistuvia luokituksia. Vaadeluokituksella kuvataan rahoitusvaateen muotoa. Käyttötarkoituseräluokituksella kuvataan sitä, mihin tarkoitukseen yksittäinen luotto on myönnetty. (Käyttötarkoituseräluokitusta sovelletaan ainoastaan asunto-, vapaa-ajanasunto- ja kulutusluottoihin sekä opintolainoihin.) Maakuntaluokituksella kuvataan luoton käyttömaakuntaa. Samalla luotolla tulee luottokannan kaikissa taulukoissa olla sama vaade, käyttötarkoituserä sekä käyttömaakunta.

2. LUOKITUKSIA

2.1. SEKTORILUOKITUS (S)

Luokitus perustuu Tilastokeskuksen vahvistamaan luokitukseen 'Sektoriluokitus 2000' Käsikirjoja Nro 5, Helsinki 2000. Tämä kansallinen sovellus perustuu Euroopan unionin kansantalouden tilinpitojärjestelmän EKT95:n perusluokitukseen. Oheinen sektoriluokitus on astunut voimaan luottotilastojen osalta 1.1.2001 alkaen.

Institutionaalinen sektoriluokitus:

S.1	Kotimaa
S.11	Yritykset ja asuntoyhteisöt
S.111	Yritykset
S.1111	Julkiset yritykset
S.1112	Yksityiset yritykset
S.112	Asuntoyhteisöt
S.12	Rahoitus- ja vakuutuslaitokset
S.121	Suomen Pankki
S.122	Muut rahalaitokset
S.1221	Talletuspankit
S.1222	Rahamarkkinarahastot
S.1223	Muut rahoitusta välittävät rahalaitokset
S.123	Muut rahoituslaitokset
S.124	Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset
S.125	Vakuutuslaitokset
S.13	Julkisyhteisöt
S.1311	Valtionhallinto
S.1313	Paikallishallinto
S.13131	Kunnat
S.13132	Kuntayhtymät
S.13133	Ahvenanmaan maakuntahallinto
S.1314	Sosiaaliturvarahastot
S.13141	Työeläkelaitokset
S.13149	Muut sosiaaliturvarahastot
S.14	Kotitaloudet
S.141	Työnantaja- ja muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet
S.1411	Maatilataloudenharjoittajien kotitaloudet
S.1419	Muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet
S.143	Palkansaajakotitaloudet
S.14C	Muut kotitaloudet (S.144+S.145)
S.15	Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
S.151	Valtionkirkot
S.152	Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
S.2	Ulkomaat
S.21	Euroopan unioni
S.22	Muut maat ja kansainväliset järjestöt
S.1 - S.2	Kaikki sektorit yhteensä

S.11 Yritykset ja asuntoyhteisöt

S.111 Yritykset

Yrityssektori käsittää kotimaiset talousyksiköt, jotka ovat markkinatuottajia, ja joiden pääasiallinen toiminta on tavaroiden ja palveluiden (paitsi rahoituspalveluiden) tuotanto:

- yksityiset ja julkiset yhtiöt, osuuskunnat, avoimet ja kommandiittiyhtiöt sekä yritysten konkurssipesät
- yrityksiä ja kotitalouksien yritystoimintaa palvelevat voittoa tavoittelemattomat laitokset tai yhdistykset, jotka ovat itsenäisiä oikeushenkilöitä
- markkinatuottajien yhtiöryhmää valvovat hallintayhtiöt
- yksityiset ja julkiset yritysmäiset yhteisöt (quasi-corporations), jotka ovat pääasiallisesti tavaroiden ja palveluiden tuotantoa harjoittavia markkinatuottajia.
- Nimelliset kotimaiset yksiköt joiden pääasiallinen toiminta ei ole rahoituspalveluiden tuotantoa. Näitä käsitellään yritysmäisinä yhteisöinä. Nimellisiä kotimaisia yksiköitä ovat:
  - Suomen talousalueella vähintään vuoden toimivat ulkomaisten talousyksikön epäitsenäiset osat, esimerkiksi sivuliikkeet ja myyntikonttorit
  - ulkomaisen talousyksikön uudis- tai peruskorjausrakentaminen Suomen talousalueella rakentamisajan pituudesta riippumatta
  - ulkomaiset talousyksiköt Suomen talousalueella sijaitsevan maan tai rakennusten omistajina.

Tähän eivät kuulu rahoitus- ja vakuutuslaitokset. Ne kuuluvat pääluokkaan S.12.

S.1111 Julkiset yritykset

Yritykset (pl. rahoituslaitokset) ja yritysmäiset yhteisöt, jotka ovat julkisyhteisöjen yksiköiden valvonnan alaisia, ja joiden pääasiallinen toiminta on tavaroiden ja palvelujen tuottaminen markkinaehtoisesti. Julkisen vallan alaisissa yrityksissä julkiset yksiköt omistavat vähintään 50% osake- tai osuuspääomasta joko suoraan tai välillisesti, ja niillä on oikeus päättää yrityksen politiikasta ja nimittää johtajat. Julkiset yritysmäiset yhteisöt ovat julkisten yksiköiden suoraan omistamia yritysmäisiä yksiköitä, esimerkiksi julkiset liikelaitokset.

Tähän sektoriin kuuluvat valtion ja kuntien yritykset ja liikelaitokset.

Liitteessä 3 on luettelo 500 suurimmasta sektoriin S.1111 kuuluvasta yrityksestä.

S.1112 Yksityiset yritykset

Yksityisten institutionaalisten yksiköiden omistamat ja/tai valvomat yritykset, jotka ovat

- juridisesti itsenäisiä yksiköitä, ts. osakeyhtiöt, osuuskunnat, kommandiittiyhtiöt, laivanisännistöt tms. liikeyhtymät, avoimet yhtiöt, yritysten konkurssipesät, taloudelliset yhdistykset tms.
- yrityksen kaltaisia yksiköitä, joiden toiminta on erotettavissa omistajiensa taloudesta, esim. ulkomaisten yritysten sivuliikkeet ja muut nimelliset kotimaiset yksiköt
- itsenäisiä liikkeen- ja elinkeinonharjoittajia, joiden toiminta on suhteellisen laajaa ja yritysmäistä. Tällaiset pitävät toiminnastaan yleensä kahdenkertaista kirjanpitoa. Kirjanpitotavasta riippumatta käytännössä toiminnan yritysmäisyyden kriteeri on että keskimäärin vähintään kaksi henkilöä yrittäjä mukaan luettuna työllistävät liikkeen- ja elinkeinonharjoittajat (pl. maatilatalouden harjoittajat) luetaan yksityisiin yrityksiin.
- yllä mainittujen liikkeenharjoittajien kuolinpesiä

- yrityksiä ja kotitalouksien yritystoimintaa palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, joiden pääasiallisesta rahoituksesta ja valvonnasta kyseiset yhteisöt vastaavat; tällaisia ovat esimerkiksi työnantajajärjestöt, myynninedistämisyhdistykset ym.

Tähän sektoriin kuuluvat yksityiset kotimaiset yritykset, yksityiset ulkomaalaisenemmistöiset yritykset sekä muut ulkomaalaisomisteiset yritykset.

Liitteessä 2 on luettelo 1000 suurimmasta sektoriin S.1112 kuuluvasta yrityksestä.

S.112 Asuntoyhteisöt

Kaikki yhteisömuotoisen asumisen yksiköt: asunto-osakeyhtiöt, asunto-osuuskunnat, asuinkiinteistöyhtiöt, asuimisoikeusyhdistykset ja muut asuntoyhteisöt.

S.12 Rahoitus- ja vakuutuslaitokset

Rahoituslaitoksia ovat kaikki kotimaiset yritykset ja yritysmaiset yhteisöt, joiden pääasiallista toimintaa on rahoituksen välitys ja/tai rahoitusta avustavat toiminnot. Sektori 12 sisältää myös hallintayhtiöt, jotka ainoastaan valvovat ja johtavat sellaista tytäryhtiöiden ryhmää, jonka pääasiallista toimintaa on rahoituksen välittäminen ja/tai rahoituksen välitystä avustavat toiminnot. Mikäli em. hallintayhtiöt eivät ole itse rahalaitoksia luokitellaan ne alasektoriin S.123. Lisäksi sektoriin S.12 luetaan sellaiset rahoitus- ja vakuutuslaitoksia palvelevat yksityiset voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, joita pidetään itsenäisinä rahoitusyrityksiä palvelevina oikeushenkilöinä, ja jotka eivät itse välitä rahoitusta (alasektori S.124).

Sektoriin eivät kuulu kiinteistöjen omistusta ja välitystä harjoittavat sijoitusyhtiöt. Ne kuuluvat luokkaan S.111 Yritykset.

Rahoitusyhtiötoiminta, joka kohdentuu yhteen yritysryhmään eikä ole esimerkiksi rahoitusvalvonnan alaista, luokitellaan pääsääntöisesti ao. yritystoimintaan kuuluvaksi.

Liitteessä 1 on tarkempi luettelo rahoitus- ja vakuutuslaitoksista.

S.121 Suomen Pankki

S.122 Muut rahalaitokset

Tähän luetaan ne rahoitusyritykset ja yritysmaiset yhteisöt (paitsi keskuspankki), jotka pääasiallisesti välittävät rahoitusta ja jotka ottavat vastaan talletuksia ja/tai talletuksiin verrattavia vastikkeita sekä myöntävät lainoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa.

S.1221 Talletuspankit

Sektoriin luetaan kaikki Suomessa toimivat talletuspankit mukaan lukien ulkomaisten luottolaitosten Suomessa pankkitoimintaa harjoittavat sivukonttorit.

S.1222 Rahamarkkinarahastot

Rahamarkkinarahastot ovat sijoitusrahastoja, jotka sijoittavat varansa lyhytaikaisiin pääasiassa jälkimarkkinakelpoisiin instrumentteihin, kuten valtion velkasitoumuksiin, pankkien sijoitustodistuksiin, lyhytaikaisiin joukkolainoihin yms. Usein sijoitus ei ole määräaikainen vaan voidaan muuttaa käteiseksi osittain tai kokonaan vaadittaessa.

S.1223 Muut rahoitusta välittävät rahalaitokset

Luokkaan kuuluvat muut rahoitusvalvonnan alaiset Euroopan Keskuspankin rahalaitoksiksi määrittelemät rahoitustoiminnan yritykset kuin talletuspankit (S.1221) ja rahamarkkinarahastot (S.1222).

Nämä rahalaitokset harjoittavat mm. rahoitusyhtiötoimintaa, kiinnitysluottopankkitoimintaa, luottokorttiyhtiötoimintaa. Tähän luetaan myös ulkomaisten luottolaitosten em. toimintaa Suomessa harjoittavat sivukonttorit.

S.123 Muut rahoituslaitokset

Luokkaan kuuluvat rahoitusyritykset välittävät rahoitusta velkaantumalla pääasiallisesti muuten kuin ottamalla vastaan talletuksia ja/tai talletuksiin verrattavia vastikkeita. Tähän sektoriin luettavat yksiköt voivat harjoittaa samantapaista rahoituksenvälitystä kuin sektorin S.1223 yksiköt.

Hallintayhtiöt, jotka ainoastaan valvovat ja johtavat pääasiallisesti rahoituksen välitystä ja/tai rahoituksen välitystä avustavia palveluja tuottavien tytäryhtiöiden ryhmää, mutta jotka itse eivät ole rahoitusyrityksiä.

Sektoriin kuuluvat myös sijoitusrahastot (paitsi sektoriin S.1222 kuuluvat), henkilörahastot, panttikonttorit, yms.

Tähän luokkaan eivät kuulu omaan lukuunsa arvopaperikauppaa harjoittavat yritykset, vaan ne kuuluvat luokkaan S.111.

S.124 Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset

Luokka koostuu rahoitusyrityksistä ja yritysmäisistä yhteisöistä, jotka pääasiallisesti avustavat rahoituksen välitystä so. toimintoja, jotka liittyvät läheisesti rahoituksen välitykseen, mutta jotka eivät ole rahoituksen välitystä. Ao. laitokset eivät hanki välitettäviä rahoitusvaroja velkaantumalla omaan lukuunsa.

Näitä laitoksia ovat mm. arvopaperinvälitysliikkeet, arvopaperien markkinapaikat (kuten pörssit), luottotietoja ja luottokelpoisuutta arvioivat laitokset, johdannaisinstrumentteja järjestävät laitokset, vakuutuksia välittävät liikkeet. Luokkaan kuuluvat myös sijoitusrahastoja hallinnoivat rahastoyhtiöt ja rahoitus- ja vakuutustoimintaa palvelevat järjestöt.

S.125 Vakuutuslaitokset

Luokkaan kuuluvat laitokset ovat pääasiallisesti riskien hallintaan liittyvän rahoituksen välittäjiä. Näitä ovat henki- ja vahinkovakuutusyhtiöt, vakuutusyhdistykset sekä yksilöllistä vapaaehtoista eläkevakuuttamista harjoittavat yhtiöt.

Tähän luokkaan eivät kuulu lakisääteistä tai siihen rinnastettavaa työeläketurvaa (TyEL) hoitavat eläkevakuutusyhtiöt, eläkesäätiöt, eläkekassat ja julkiset laitokset. Ne kuuluvat luokkaan S.1314 Sosiaaliturvarahastot.

S.13 Julkisyhteisöt

Julkisyhteisöt tuottavat julkisia palveluja, huolehtivat yleisestä tulojaosta ja hyvinvoinnista sekä takaavat sosiaalisen ja taloudellisen järjestelmän toiminnan. Näitä tarkoituksia varten ne keräävät veroja kotimaisilta talousyksiköiltä.

Luokkaan kuuluvat Suomen julkishallintoa toteuttavat talousyksiköt: valtion- ja kunnanhallinto, kuntayhtymähallinto, Ahvenanmaan maakuntahallinto sekä sosiaaliturvarahastot.

Myös julkisyhteisöjä palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt kuuluvat tähän luokkaan.

Tähän eivät kuulu markkinaehtoisesti tavaroita ja palveluja tuottavat julkisen vallan budjettien ulkopuoliset tai budjettien alaiset yksiköt (esimerkiksi liikelaitokset). Ne kuuluvat luokkaan S.1111 Julkiset yritykset.

S.1311 Valtionhallinto

Valtion budjettitalouteen kuuluvat talousyksiköt: ministeriöt sekä valtion virastot ja laitokset. Lisäksi valtion budjetin ulkopuolisista rahastoista muut kuin pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt.

Valtion budjettitalouden tai budjetin ulkopuolisista yksiköistä pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt kuuluvat luokkaan S.11111 Valtion yritykset.

S.13131 Kunnat

Kuntien budjettitalouteen kuuluvat talousyksiköt: kunnan virastot ja laitokset. Kuntien budjettitalouden yksiköistä pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt ja kuntien liikelaitokset kuuluvat luokkaan S.11112 Kuntien yritykset.

S.13132 Kuntayhtymät

Kuntayhtymä voidaan perustaa kunnallislain mukaan kuntien yhteisten pysyväisluontoisten tehtävien hoitamista varten. Kuntayhtymä voi toimia yhdellä tai useammalla toimialalla. Kuntayhtymiä ovat esimerkiksi maakuntien liitot ja seutukuntayhtymät.

Luokkaan kuuluvat kuntayhtymien budjettitalouden talousyksiköt. Kuntayhtymiin luokitellaan myös useita kuntia palvelevat voittoa tavoittelemattomat kuntayhteisöt kuten kuntien keskusjärjestö ja pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (YTV).

Liikelaitoskuntayhtymät kuuluvat luokkaan S.11112 Kuntien yritykset.

S.13133 Ahvenanmaan maakuntahallinto

Luokkaan kuuluvat Ahvenanmaan maakunnan budjettitalouteen kuuluvat talousyksiköt: maakunnan virastot ja laitokset. Budjettitalouden yksiköistä maakunnan liikelaitokset luokitellaan luokkaan S.11112 Kuntien yritykset.

S.1314 Sosiaaliturvarahastot

Pääasiassa julkisen vallan säätämää sosiaaliturvaa toteuttavat yksiköt

S.13141 Työeläkelaitokset

Lakisääteistä työeläkevakuutusta ja sitä täydentävää lisäeläkejärjestelmää hoitavat eläkevakuutusyhtiöt, eläkesäätiöt ja eläkekassat sekä itsenäiset julkiset laitokset kuten Kuntien eläkevakuutus.

S.13149 Muut sosiaaliturvarahastot

Muita julkiselle vallalle kuuluvan sosiaaliturvan tehtäviä toteuttavat yksiköt kuten Kansaneläkelaitos ja työttömyysvakuutusjärjestelmää hoitavat yksiköt. Luokkaan kuuluvat myös sairaus-, hautaus- ja eroavustuskassat.

S.14 Kotitaloudet

Kotitaloussektori kattaa henkilöt tai henkilöryhmät kuluttajina ja markkinatuottajina silloin, kun kotitalouksien yritystoimintaa ei voida erottaa yrityssektoriin luokiteltavaksi.

Kotitaloudet saavat palkkaa, omaisuustuloja, tulonsiirtoja muilta sektoreilta tai yrittäjätuloa harjoittamastaan elinkeinotoiminnasta.

Kuluttajakotitaloudet määritellään henkilöiksi tai henkilöryhmiksi, jotka asuvat yhdessä ja käyttävät yhteisesti osan tai kaikki tuloistaan ja varallisuudestaan ja jotka kuluttavat kollektiivisesti tietyn tyyppisiä, pääasiassa asumiseen ja ruokaan liittyviä tavaroita ja palveluita.

Kotitaloudet luokitellaan alasektoreihin koko kotitalouden saaman suurimman tulolajin mukaan. Tämän tiedon puuttuessa jakokriteerinä voidaan pitää viitehenkilön tai viitehenkilöksi määritellyn tuloja.

Kotitaloussektoriin luetaan:

- yksilöt tai yksilöryhmät, joiden pääasiallinen taloudellisen toiminnan muoto on kuluttaminen
- yksilöt tai yksilöryhmät, joiden pääasiallinen taloudellisen toiminnan muoto on kuluttaminen ja jotka tuottavat tavaroita ja palveluita yksinomaan omaan käyttöön
- muut kuin yritysmaisina yhteisinä pidetyt yksityiset elinkeinonharjoittajat ja yhtiökumppanuudet, joilla ei ole itsenäistä oikeudellista asemaa ja jotka ovat markkinatuottajia
- kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, joilla ei ole itsenäistä oikeudellista asemaa tai joiden taloudellinen merkitys on vähäinen
- henkilöt, jotka asuvat pysyvästi laitoksissa.

S.141 Työnantaja- ja muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet

Alasektori koostuu liikkeen-, ammatin- ja maatilataloudenharjoittajien kotitalouksista, joilla markkinatavaroiden ja palvelujen tuotannosta saadut tulot ovat merkittävin tulonlähde. Näitä tuloja kotitaloudet saavat yhtiöimättömi- en kotitalousyritysten omistajina. Näissä yrityksissä voi olla myös palkattua henkilöstöä. Kaikki elinkeinonhar- joittajien kotitaloudet pitävät yhdenkertaista kirjanpitoa.

Kun kotitalouden harjoittama yritystoiminta on laajuudeltaan merkittävää ja voidaan erottaa itsenäiseksi yksi- köksi, se luokitellaan yrityssektoriin. Tällaisesta toiminnasta pidetään yleensä kahdenkertaista kirjanpitoa. Kir- janpitotavasta riippumatta on kuitenkin sovittu käytännön kriteeriksi, että keskimäärin alle kaksi henkilöä (mu- kaan lukien yrittäjä) työllistävät liikkeen- ja ammatinharjoittajat luetaan kotitalouksiin.

S.1411 Maatilataloudenharjoittajien kotitaloudet

Kaikki maatilataloudet, henkilöstön määrästä riippumatta, kun maatilatalouden harjoittajana on luonnollinen henkilö eikä yhteisö.

S.1419 Muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet

Muut kuin maatilataloutta harjoittavat elinkeinonharjoittajien kotitaloudet, joita ei lueta yrityksiin, koska toimin- nan laajuutta tai yritysmäisyyttä koskevat kriteerit eivät täyty.

S.143 Palkansaajakotitaloudet

Palkansaajakotitalouksia ovat sellaiset kotitaloudet, joiden merkittävin tulolähde on palkkatulot.

S.14C Muut kotitaloudet (S.144, S.145)

Omaisuustulojen ja tulonsiirtojen saajakotitaloudet sekä laitospotitaloudet. Kotitaloudet, joiden tulot koostuvat pääosin omaisuustuloista, tulonsiirroista ja erilaisista muista tuloista kuin palkoista ja yrittäjätuloista (esimerkiksi opiskelija- ja eläkeläiskotitaloudet). Henkilöt, jotka asuvat pysyvästi laitoksissa, ja joilla on vähän tai ei lainkaan itsenäistä toiminta- tai päätösvaltaa taloudellisissa asioissa (esimerkiksi vanhainkodeissa pysyvästi asuvat van- hukset, pitkäaikaipotilaat sairaaloissa, pitkiä tuomioita kärsivät vangit). Näitä ihmisiä käsitellään ikään kuin he muodostaisivat yhdessä yhden institutionaalisen yksikön.

S.15 Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

Yhteisöt, jotka ovat juridisesti itsenäisiä yksiköitä ja tarjoavat palveluita pääasiassa kotitalouksille tuotantokus- tannukset alittavaan hintaan. Kotitaloudet yleensä valvovat näitä yhteisöjä ja rahoittavat niiden toimintaa jäsen- maksuilla tai avustuksilla. Tähän luokkaan kuuluu myös yksityisiä valtion osittain tai kokonaan rahoittamia voittoa tavoittelemattomia laitoksia (esimerkiksi yksityisiä opetus- ja sosiaalialan laitoksia).

Yrityksiä, rahoituslaitoksia tai julkisyhteisöjä palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt kuuluvat pääluok- kiin S.11, S.12 ja S.13 sen mukaan, minkä sektorin yksiköitä ne palvelevat. Kotitalouksien yritystoimintaa pal- velevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt kuuluvat kuitenkin yrityssektoriin (esimerkiksi maatalouden edistä- misjärjestöt).

S.151 Valtionkirkot

Evankelis-luterilainen ja ortodoksinen kirkko. Muut uskonnolliset yhteisöt kuuluvat luokkaan S.152 Muut voit- toa tavoittelemattomat yhteisöt.

S.152 Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

Esim. terveys-, koulutus- tai sosiaalipalveluita tarjoavat yhdistykset, säätiöt, rahastot, puolueet ja työntekijäjär- jestöt sekä muut uskonnolliset yhteisöt kuin valtionkirkot.

S.2 Ulkomaat

Ulkomaat käsittää kaikki ulkomaan talousalueeseen luettavat institutionaaliset yksiköt, joilla on taloustoimia, saamia, velkoja tai omistuksia Suomen talousalueen sektoreiden kanssa. Ulkomaisia yksiköitä ovat myös koti-

maisten yritysten ulkomailla sijaitsevat tytäryhtiöt, sivukonttorit ja muut rakentamiseen, maan tai kiinteistöjen omistamiseen liittyvät nimelliset ulkomaiset yksiköt. Suomessa sijaitsevia ulkomaisia talousyksiköitä ovat ulkomaiset lähetystöt, konsulaatit ja kansainvälisten järjestöjen yksiköt.

Ulkomaat jaetaan alasektoreihin pääjakona EU ja muut maat mukaan lukien kansainväliset järjestöt. Euroopan unionissa erotetaan EU:n toimielimet EU:n jäsenmaista, jotka jaetaan edelleen EMU-alueeseen ja muihin jäsenmaihin. Kansainväliset järjestöt on johdonmukaisuuden vuoksi omana ryhmänään. Ulkomaat-sektori voidaan jakaa myös alasektoreihin kotimaisen sektoriluokituksen mukaisesti siten, että yhteys ensisijaiseen maaryhmäperusteiseen luokitukseen säilyy.

S.21 Euroopan unioni

Luokkaan kuuluvat Euroopan unionin jäsenmaat ja Euroopan unionin toimielimet kuten Euroopan parlamentti, Euroopan unionin neuvosto, Euroopan komissio ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuin.

S.22 Muut maat ja kansainväliset järjestöt

Muut kuin Euroopan unionin jäsenmaat sekä kansainväliset järjestöt kuten Yhdistyneet kansakunnat, Maailmanpankki ja Kansainvälinen valuuttarahasto

2.2. TOIMIALALUOKITUS (G)

Perustuu Tilastokeskuksen vahvistamaan luokitusohjeeseen 'Toimialaluokitus 2002' Käsikirjoja Nro 4, Helsinki 2002.

Toimialaluokituksen avulla ryhmitellään luokkiin samankaltaisia toimintoja eli aktiviteetteja. Suomen kansallinen toimialaluokitus 2002 perustuu EY:n toimialastandardiin (NACE Rev.1.1).

YKSIKÖT LUOKITELLAAN JOHONKIN TOIMIALALUOKKAAN PÄÄASIALLISEN TOIMINNAN PERUSTEELLA. Koska useissa yksiköissä harjoitetaan monenlaista toimintaa, joudutaan niiden merkitys punnitsemaan arvonlisäysosoyksien avulla. Koska arvonlisäystä ei usein tiedetä, joudutaan turvautumaan korvikemittoihin. Näitä ovat palkat, henkilöstön määrä, tuotannon bruttoarvo, liikevaihto jne. Mahdollisuuksien mukaan tulisi käyttää useita toisiaan täydentäviä mittoja.

LUOTTOKANTATILASTOSSA LUOKITELLAAN VAIN YRITYSTEN JA ELINKEINONHARJOITTAJIEN KOTITALOUKSIEN LUOTOT TOIMIALOITTAIN. (Sektorit S.1111, S.1112, S.1411 ja S.1419)

Luokat J (Rahoitustoiminta), L (Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus), P (Työnantajakotitaloudet sekä kotitalouksien itse tuottamat tavarat ja palvelut omaan käyttöön) sekä Q (Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot) on jätetty pois, koska ne eivät ole yritysten toimialoja. Jos teillä kuitenkin on sektoreilla S.1111, S.1112, S.1411 tai S.1419 yrityksiä, joilla on toimialoina em. toimialat, tulee ne merkitä erittelemättömän toimialan riville X "Toimiala tuntematon".

Vuoden 2002 toimialaluokituksen (TOL 2002) luottokantatilastoon sovellettavat pääluokat:

- A Maatalous, riistatalous ja metsätalous (G110)
- B Kalatalous (G130)
- C Kaivostoiminta ja louhinta (G200)
- D Teollisuus (G300)
  - 15-16 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan valmistus (G310)
  - 17-19 Tekstiilien ja tekstiilituotteiden, nahan ja nahkatuotteiden valmistus (G320)
  - 20 Sahatavaran ja puutuotteiden valmistus (G330)
  - 21 Massan, paperin ja paperituotteiden valmistus (G340)
  - 22 Kustantaminen, painaminen ja tallenteiden jäljentäminen (G341)
  - 23-25 Koksin, öljytuotteiden, ydinpolttoaineen, kemikaalien, kemiallisten tuotteiden, tekokuitujen, kumi- ja muovituotteiden valmistus (G350)
  - 26 Ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus (G360)
  - 27-28 Metallien jalostus ja metallituotteiden valmistus (G370)
  - 29-35 Koneiden, laitteiden, elektroniikka- ja sähkötuotteiden, kulkuneuvojen valmistus (G380)
  - 36-37 Muu valmistus, kierrätys (G390)
- E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto (G400)
- F Rakentaminen (G500)
- G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen sekä henkilökohtaisten esineiden ja kotitalousesineiden korjaus (G600)
- H Majoitus- ja ravitsemistoiminta (G630)
- I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne (G700)
- K Kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalvelut; liike-elämän palvelut (G800)
- M Koulutus (G930)
- N Terveystieteiden- ja sosiaalipalvelut (G931)
- O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut (G900)
- X Toimiala tuntematon (G001)²
- A...X Elinkeino- ja yritystoiminnan toimialat yhteensä (G000)³

² "Toimiala tuntematon" -luokka sisältää yksiköt, joiden toimialaa ei ole pystytty määrittelemään esim. monitoimialaisuuden vuoksi. Luottokantatilastossa nämä yksiköt luokitellaan "Erittelemättömään" toimialaan edellyttäen, että yksiköt kuuluvat sektoreihin S.1111, S.1112, S.1411 tai S.1419, jolloin ne voidaan luokitella elinkeino- ja yritystoiminnan toimialoihin.

³ Ryhmittely ei sisälly viralliseen toimialaluokitukseen

2.3. RAHOITUSVAADELUOKITUS (J)

SEKKILUOTOT (TILILUOTOT) (J0301)

VEKSELIT (J0302)

VELKAKIRJALAINAT (J0303–J030302)

MUUT LAINAT (J04+J05)

VALTION VAROISTA VÄLITETYT LAINAT (J030302)

SIJOITUSOMAISUUSJOUKKOVELKAKIRJAT (osa J07:sta)

JÄLKIMARKKINAKELPOISET VELKAPAPERIT (osa J06:sta)

Rahoitusvaade määritellään asiakirjaksi, arvopaperiksi tms., joka osoittaa tietyn saamis-velkasuhteen olemassaolon. Oheinen rahoitusvaadeluokitus on esitetty vain sillä tarkkuudella kuin sitä sovelletaan luottokannassa.

Vaadeluokituksessa ei ole erillisiä luokkia euromääräisille ja muun valuutan määräisille rahoitusvaateille. Luottokannassa vaateet kysytään kuitenkin euromääräisiin ja muun valuutan määräisiin eriin eroteltuina.

Luottokantatilastoon tulee mukaan kaikki kotimaahan ja ulkomaille annetut sekä euromääräiset että muun valuutan määräiset luotot. Esimerkiksi markkinaraha-antolainaus merkitään rahoitusvaaderyhmänsä mukaan luottokantataulukoihin mikäli erä esiintyy luottosopimuksen mukaisena saamisena luotonantajan taseessa. Taseen ulkopuolinen markkinaraha ei tule mukaan luottokantaan.

SEKKILUOTOT (TILILUOTOT) (J0301)

Rahalaitoksen myöntämien kaikkien luotollisten ottolainauksien luottolimiitistä käytetyn osan saldo neljänneksen lopussa. *Tähän ei sisällytetä sopimukseen perustuvan luottolimitin luvattomia ylityksiä*, eikä luottottoman ottolainauksien ylityksiä.

VEKSELIT (J0302)

Antajan eli asettajan määrämuotoinen maksuosoitus tai käytännössä lähinnä hyväksyjän antama velkasitumus. Tähän sisällytetään omista varoista annettujen sekä valtion tai muiden rahoituslaitosten varoista välitettyjen vekseliluottojen saldot. HUOM! Ns. omia vekseleitä ei tule sijoittaa vaaderyhmään "vekselit", vaan vaaderyhmään "muut lainat".

VELKAKIRJALAINAT (J0303–J030302)

Kaikki rahoituslaitoksen ottolainauksestaan (tai vakuutuslaitosten osalta vakuutusrahastoistaan) tai omasta pääomastaan myöntämien suorien velkakirjalainojen maksamatta oleva pääoma neljänneksen lopussa. Suoriin velkakirjalainoihin kuuluvat myös Eläketurvakeskuksen alaisten laitosten varoista välitetyt lainat. Myös korkotukilainat kuuluvat suoriin velkakirjalainoihin. Vakuutuslaitosten osalta tähän luetaan paitsi vapaaehtoinen lainanto myös takaisinlainaus työnantajalle tai vakuutuksenottajalle.

MUUT LAINAT (J04 + J05)

Neljänneksen lopussa takaisin maksamatta oleva pääoma seuraavista luottomuodoista: factoring-luotot, osamaksuluotot, vuokrasopimusten rahoitus, luottokorttiluotot, repo-ostot⁴ ja luotot, jotka eivät sisälly muihin vaaderyhmiin.

VALTION VAROISTA VÄLITETYT LAINAT (J030302)

Rahoituslaitoksen valtion määrätarkoitukseen myöntämistä varoista välittämät lainat kuten maatalo-, maankäyttömaaseutuelinkeino- ja pienteollisuuslainat, yms. lainat.

---

⁴REPO-OSTO: Taseeseen sisältyvät velvoittavaan takaisinmyyntisitoumukseen perustuvat Repo-ostot ovat luottolaitoksen luotonantoa. Tällöin luottolaitos toimii ostajana (sijoittajana) ja hankkii itselleen asiakkaiden omistamia arvopapereita takaisinmyyntisitoumuksesta vastaan.

SIJOITUSOMAISUUSJOUKKOVELKAKIRJAT (eräpäivään asti pidettävät) (osa J07:sta)

Rahoituslaitoksen omistamat obligaatiot, debentuurit sekä muut joukkovelkakirjat (mm. yrityslainat, vaihtovelkakirjat, joukkovelkakirjan muotoiset optiolainat).

Sijoitusomaisuusjoukkovelkakirjat (eräpäivään asti pidettävät jvk:t) merkitään taulukoihin 1 ja 3 neljännesvuosittain.

Muut kuin sijoitusomaisuusjoukkovelkakirjat (muut kuin eräpäivään asti pidettävät jvk:t) merkitään taulukoihin 6 ja 7 KERRAN VUODESSA. Julkisyhteisöt (pl. eläkesäätiöt) palauttavat taulukot 6 ja 7 neljänneksittäin.

JÄLKIMARKKINAKELPOISET VELKAPAPERIT (eräpäivään asti ja muissa salkuissa pidettävät jälkimarkkinakelpoiset velkapaperit) (J0601...J0605)

Rahoituslaitoksen omistamat sijoitus-, yritys- ja kuntatodistukset sekä omaisuudenhoitoyhtiöiden ja valtion velkasitoumukset. Jälkimarkkinakelpoiset velkapaperit merkitään taulukoihin 6 ja 7 KERRAN VUODESSA. Julkisyhteisöt (pl. eläkesäätiöt) palauttavat taulukot 6 ja 7 neljänneksittäin.

2.4. KÄYTTÖTARKOITUSLUOKITUS (I)

ASUNTOLUOTOT (I01)

Asuinrakennukset (I0101)

Asunto-osakkeet ja -osuudet (I0102)

VAPAA-AJAN ASUNTOLUOTOT (I04)

OPINTOLAINAT (I05)

KULUTUSLUOTOT (I06)

MUU KÄYTTÖTARKOITUS (I09)

MÄÄRITELMÄT:

ASUNTOLUOTOT (I01)

Asuinrakennukset (I0101):

Lainat, jotka myönnetään asuinrakennusten hankkimiseksi tai rakennuttamiseksi. Asuinrakennusten remontointiin myönnettyt lainat (myös peruskorjausta pienempiin remontteihin myönnettyt lainat).

Asunto-osakkeet ja -osuudet (I0102)

Lainat, jotka myönnetään osakkeiden tai osuuksien hankkimiseksi asunto-osakeyhtiöistä, -osuuskunnista tai asuinkiinteistöyhtiöistä. Lisäksi asunto-osakeyhtiöitä, -osuuskuntia tai asuinkiinteistöyhtiötä koskevat remontointiin myönnettyt lainat (myös peruskorjausta pienempiin remontteihin myönnettyt lainat).

VAPAA-AJANASUNTOLUOTOT (I04)

Lainat, jotka myönnetään uusien tai käytettyjen vapaa-ajan asuntojen hankkimiseksi tai remontointiin (myös peruskorjausta pienempiin remontteihin myönnettyt lainat).

OPINTOLAINAT (I05)

Lainat, jotka myönnetään opiskeluun tai opintomatkojen yms. rahoittamiseksi yksityisille henkilöille.

KULUTUSLUOTOT (I06)

Kotitalouksille myönnettyt lainat, jotka on myönnetty henkilökohtaiseen käyttöön tulevien kulutustavaroiden ja palveluiden hankkimiseksi. Tähän merkitään muun muassa:

- kaikki tili- ja luottokorttiluotot (myös luotolliset sekkitilit)
- matkoja varten myönnettyt luotot (muut kuin opinto- tai työmatkat)
- muut luotot, jotka on myönnetty kotitalouksille kulutukseen (esim. autoon, kodinkoneisiin jne. myönnettyt luotot).

MUU KÄYTTÖTARKOITUS (I09)

Lainat, jotka myönnetään esimerkiksi liiketoimintaan (tuotantotarkoitukseen), velkajärjestelyihin ja muihin vastaaviin tarkoituksiin, jotka eivät sisälly em. ryhmiin. Esimerkiksi maanviljelijän saama luotto siemenviljan tai traktorin hankintaan ei ole kulutusluottoa, vaan kuuluu muu käyttötarkoitus -luokkaan, mutta maanviljelijän saama luotto henkilöauton ostoon kuuluu kulutusluottoihin.

2.5. MAAKUNTALUOKITUS (D)

01	Uusimaa (D30101)
20	Itä-Uusimaa (D30120)
02	Varsinais-Suomi (D30102)
04	Satakunta (D30204)
05	Kanta-Häme (D30105)
06	Pirkanmaa (D30206)
07	Päijät-Häme (D30107)
08	Kymenlaakso (D30108)
09	Etelä-Karjala (D30109)
10	Etelä-Savo (D30310)
11	Pohjois-Savo (D30311)
12	Pohjois-Karjala (D30312)
13	Keski-Suomi (D30213)
14	Etelä-Pohjanmaa (D30214)
15	Pohjanmaa (D30215)
16	Keski-Pohjanmaa (D30416)
17	Pohjois-Pohjanmaa (D30417)
18	Kainuu (D30318)
19	Lappi (D30419)
21	Ahvenanmaa (D30521)

Luotto sijoitetaan pääsääntöisesti luoton käyttömaakunnan mukaiseen maakuntaan. Jos käyttömaakuntaa ei voida määritellä, sijoitetaan luotto luotonsaajan kotipaikan mukaiseen maakuntaan. Kotitalouksille myönnettyt lainat kirjataan aina kotitalouden kotipaikan maakuntaan. Tarkemmat ohjeet maakuntaluokituksen soveltamisesta on kohdassa 3.2.

3. OHJEET

Luottokantatiedot kerätään pankeilta, muilta rahoitusta välittäviltä rahalaitoksilta, vakuutusyhtiöiltä, muilta rahoituslaitoksilta, valtiolta ja sosiaaliturvarahastoilta kaikkien neljännesten osalta. Neljännellä⁵ neljänneksellä kerätään lisäksi alueelliset luottokantatiedot, tiedot muista kuin sijoitusomaisuusjoukkovelkakirjoista (muut kuin eräpäivään asti pidettävät joukkovelkakirjat) sekä jälkimarkkinakelpoisista velkapapereista (eräpäivään asti ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät sekä muut), eläkesäätiöiden luottokanta, työeläkelaitosten ja eläkesäätiöiden takaisinlainaustiedot.

Luottokantatiedot annetaan Tilastokeskukselle Excel-työkirjaraporttina. Excel-työkirjan käyttöohjeet ovat liitteessä 4.

Luottokantatiedustelussa on yhteensä 7 taulukkoa, joista taulukot 1, 2, 3, 6, 7 ovat L1-työkirjassa. Alueellisen luottokannan taulukot 4 ja 5 ovat L3-työkirjassa.

Luottokantatietojen raportointitarkkuus on tuhat (1 000) euroa.

3.1. LUOTTOKANTA (LK11)

YLEISET OHJEET

Luottokanta sisältää kaikki rahoituslaitosten kotimaahan ja ulkomaille myöntämät niin kotimaan rahan (euro) kuin ulkomaan rahan määräiset luotot. Luottokantaan kuuluvat neljänneksen aikana nostetut uudet luotot sekä luottojen takaisin maksamatta oleva pääoma neljänneksen lopussa. Myös rahoituslaitoksen omistamat joukkovelkakirjat on merkittävä kyselyyn. **Osakkeet, sijoitusrahasto-osuudet ja johdannaiset eivät sitä vastoin kuulu luottokantaan.**

Eläkevakuustustoimintaa harjoittavat laitokset merkitsevät neljännesvuosittain sekä vapaaehtoisen lainanannon että takaisinlainauksen työnantajalle tai vakuutuksen ottajalle. ELÄKESÄÄTIÖT täyttävät taulukoiden 1, 2 ja 3 kantatiedot vain vuoden lopun osalta, uusia luottoja ei ilmoiteta. Lisäksi eläkesäätiöt täyttävät myös taulukot 4, 5, 6 ja 7 vuoden lopun osalta.

Vuoden lopun osalta luottokannan kanta-sarakkeille merkitään taseessa saamisena oleva antolainaus. Siis esimerkiksi markkinaraha-antolainaus merkitään rahoitusvaaderyhmänsä mukaan luottokantalomakkeille, mikäli erä esiintyy luottosopimuksen mukaisena saamisena luotonantajan taseessa.

Rahoituslaitoksen hallussa olevat *jälkimarkkinakelpoiset velkapaperit* (sijoitus-, yritys- ja kuntatodistukset sekä valtion velkasitoumukset) sekä *muut kuin sijoitusomaisuuteen kirjatut joukkovelkakirjat* (muut kuin eräpäivään asti pidettävät jvk:t) ilmoitetaan taulukoissa 6 ja 7. Taseen ulkopuolinen markkinaraha ei tule mukaan luottokantaan.

Uudet luotot (00103)

Käsite sisältää uusien luottojen nostot ja niiden luottojen uusinnat, joiden luottoehdot olennaisilta osin muuttuvat. Pelkästään korkosidonnaisuuden muuttuminen ei ole tällainen muutos, mikäli muut ehdot, kuten mm. laina-aika, pysyvät samoina. Suorien velkakirjojen ostoja ei saa kirjata uusina luottoina.

Fuusio

Fuusioituvan rahoituslaitoksen kantatietoja ei saa kirjata uusina luottoina tilastoon. Fuusion tapahduttua Tilastokeskus laskee fuusioituneiden rahoituslaitosten luottokannat yhteen. Mikäli yrityksenne on osallisena fuusiossa, on siitä välittömästi ilmoitettava Tilastokeskukseen.

Luokitusten muutos tai luokitteluvirheiden korjaus

Luokitusten muutoksia tai luokitteluvirheiden korjauksia ei saa korjata uutena luottona tilastoon. Nämä korjaukset huomioidaan vain kantatiedoissa. Tästä tulee ilmoittaa luottokantatietojen palautuksen yhteydessä.

---

⁵ ellei tiedonantajalle muuta ilmoiteta

Kohdennetut luottotappiovaraukset

Kohdennetut luottotappiovaraukset poistetaan luottokannasta vasta silloin, kun ne kohdistuvat asiakkaaseen ja luottotappio kirjataan.

Opintolainojen korkotuki

Korkotuen lakkaaminen ei muuta luotonsaajan sektoria.

Tilisaamiset

Luottokantaan sisältyvät luotot, joista on yleensä todisteena velkakirja.

Tilisaamisia esim. työnantajayritykseltä tai konserniin kuuluvilta kiinteistöyhtiöiltä ei lueta luottokantaan. Jos tilisaamisista tehdään velkakirja, tämä kuitenkin sisältyy luottokantaan

TAULUKKO 1 LUOTTOJEN JAKAANTUMINEN LUOTONSAAJASEKTOREITTAIN

EUROMÄÄRÄISET ERÄT RAHOITUSVAADERYHMITÄIN

Sarake 1   **Sekkiluotot (tililuotot) (J0301)**

Rahalaitoksen myöntämien KAIKKIEN LUOTOLLISTEN TALLETUSTILIEN luottolimiitistä käytetyn osan saldo neljänneksen lopussa. *Tähän ei sisällytetä sopimukseen perustuvan luottolimitin luvattomia ylityksiä.*

Sarake 2   **Vekselit (J0302)**

Antajan eli asettajan määrämuotoinen maksuosoitus tai käytännössä lähinnä hyväksyjän antama velkasitumus. Tähän sisällytetään omista varoista annettujen sekä valtion tai muiden rahoituslaitosten varoista välitettyjen vekseliluottojen saldot. HUOM! Ns. omia vekseleitä ei tule sijoittaa vaaderyhmään "vekselit", vaan vaaderyhmään "muut lainat".

Sarake 3   **Suorat velkakirjalainat (J0303-J030302)**

Kaikkien rahoituslaitoksen ottolainauksestaan (tai vakuutuslaitosten osalta vakuutusrahastoistaan) tai omasta pääomastaan myöntämien suorien velkakirjalainojen takaisin maksamatta oleva pääoma neljänneksen lopussa. Suoriin velkakirjoihin kuuluvat myös Eläketurvakeskuksen alaisten laitosten varoista välitetyt lainat. Myös korkotukilainat kuuluvat suoriin velkakirjoihin. Vakuutuslaitosten osalta tähän luetaan paitsi vapaaehtoinen lainananto myös takaisinlainaus työnantajalle tai vakuutuksenottajalle.

Sarake 4   **Muut lainat (J04+J05)**

Neljänneksen lopussa takaisin maksamatta oleva pääoma seuraavista luottomuodoista: factoring-luotot, osamaksuluotot, vuokrasopimusten rahoitus, repo-ostot (**ostohintaisina**), luottokorttiluotot ja luotot, jotka eivät sisälly muihin rahoitusvaaderyhmiin.

Sarake 5   **Antolainaus, Uudet (J030301+J030309+J04+J05)**

Euromääräisen antolainauksen uudet sisältää yhteenlaskettuna suorien velkakirjalainojen ja muiden lainojen uudet luotot neljänneksen aikana

Sarake 6   **Antolainaus Yhteensä, Kanta (J03-J030302+J04+J05)**

Euromääräisen antolainauksen kanta = sekkitililuottojen kanta + vekseleiden kanta + suorien velkakirjalainojen kanta + muiden lainojen kanta neljänneksen lopussa.

Sarakkeet   **Valtion varoista välitetyt lainat (J030302)**

7 ja 8

Rahoituslaitoksen valtion määrätarkoitukseen myöntämistä varoista välittämät lainat kuten maati-
la-, maankäyttö-, maaseutuelinkeino-, pienteollisuuslainat, yms lainat. Sarakkeelle 7 merkitään

valtion varoista neljänneksen aikana välitetyt uudet lainat. Sarakkeelle 8 merkitään valtion varoista välitettyjen lainojen saldo neljänneksen lopussa.

Sarakkeet Sijoitusomaisuusjoukkovelkakirjat (eräpäivään asti pidettävät jvk:t) (osa J07)

9 ja 10

Sarakkeelle 9 merkitään neljänneksen aikana rahoituslaitoksen hankkimien eräpäivään asti pidettävien joukkovelkakirjojen (mm. obligaatioiden, debentuurien sekä muiden joukkovelkakirjojen kuten yritysainojen, vaihtovelkakirjojen, joukkovelkakirjan muotoisten optiolainojen) ostot OSTOHINNAN (00202) määräisinä liikkeeseenlaskijan/-laskijoiden sektorin/sektoreiden mukaan luokiteltuina.

Sarakkeelle 10 merkitään sijoitusomaisuusjoukkovelkakirjat (eräpäivään asti pidettävät jvk:t) NIMELLISARVOISINA (00903) neljänneksen lopussa liikkeeseenlaskijan/-laskijoiden mukaan luokiteltuina.

RAHALAITOKSET merkitsevät sarakkeille 9 ja 10 tiedot saamistodistuksiin kirjatusta joukkovelkakirjoista. VAKUUTUSLAITOKSET merkitsevät sarakkeille 9 ja 10 tiedot sijoituksiin (myös sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset) kirjatusta joukkovelkakirjoista.

Muut kuin sijoitusomaisuusjoukkovelkakirjat (muut kuin eräpäivään asti pidettävät jvk:t) kuten tilinpäätöksessä vaihto- tai rahoitusomaisuuteen merkityt (luottolaitoksilla saamistodistuksiin kirjatut) joukkovelkakirjat ilmoitetaan erikseen taulukoissa 6 ja 7.

HUOM! SIOITUSRAHASTO-OSUUDET EIVÄT KUULU LUOTTOKANTAAN.

MUUN VALUUTAN MÄÄRÄISET ERÄT

Sarake 11 Valuutta-antolainaus, Uudet (J0001, 00103, B003)

Sarakkeelle 11 merkitään kaikki neljänneksen aikana nostetut uudet muun kuin euron määräiset lainat (lukuun ottamatta joukkovelkakirjoja, valuuttamääräisiä shekkitilejä ja vekseleitä). Uudet muun valuutan määräiset luotot muunnetaan euroiksi nostopäivän keskikurssilla.

Sarake 12 Antolainaus, Kanta (J0001, B003)

Sarakkeelle 12 merkitään muun valuutan määräisten lainojen takaisin maksamatta oleva pääoma (mukaan luettuna valuuttamääräiset shekkitilit ja vekselit) muunnettuna euroiksi neljänneksen lopun keskikurssin mukaan.

Sarake 13 Antolainauksen kurssimuutokset (J0001, 00112, B003)

Kurssimuutoksia varten muunnetaan ilmoitusajankohdan neljänneksen muun valuutan määräisten luottojen pääoma euroiksi sekä kyseisen neljänneksen lopun keskikurssilla että edellisen neljänneksen lopun keskikurssilla. Sarakkeelle 13 ilmoitettava kurssimuutos (=+/-) saadaan vähentämällä näin saadut kannat toisistaan = kyseisen neljänneksen kanta - laskennallinen kanta. Kurssimuutokset ilmoitetaan vain pääsektoreittain.

Sarakkeet Sijoitusomaisuusjoukkovelkakirjat (eräpäivään asti pidettävät jvk:t) (osa J07)

14-16

Sarakkeelle 14 merkitään muun valuutan määräisten sijoitusomaisuusjoukkovelkakirjojen (eräpäivään asti pidettävät jvk:t) neljänneksen aikaisten ostojen OSTOHINTA (00202) muunnettuna euroiksi ostopäivän keskikurssilla.

Sarakkeelle 15 merkitään valuuttamääräisten eräpäivään asti pidettävien joukkovelkakirjojen NIMELLISARVO (00903) muunnettuna euroiksi neljänneksen lopun keskikurssilla.

Sarakkeelle 16 valuuttamääräisten sijoitusomaisuusjoukkovelkakirjojen (eräpäivään asti pidettävät jvk:t) kurssimuutoksia varten muunnetaan (samoin kuin valuuttamääräisen antolainauksen kurssimuutoksissa) kyseisen neljänneksen lopun pääoma euroiksi sekä kyseisen neljänneksen lopun keskikurssilla että edellisen neljänneksen lopun keskikurssilla. Kauden kurssimuutos (=+/-) on näin saatujen kantojen erotus.

RAHALAITOKSET merkitsevät sarakkeille 14-16 tiedot saamistodistuksiin kirjatuiosta valuuttamääräisistä joukkovelkakirjoista. VAKUUTUSLAITOKSET merkitsevät sarakkeille 9 ja 10 tiedot sijoituksiin (myös sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset) kirjatuiosta valuuttamääräisistä joukkovelkakirjoista.

Rivit Luotonsaajasektorit. ("Sektoriluokitus 2000")

TAULUKKO 2 LUOTTOJEN JAKAANTUMINEN KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUKAAN, ASUNTO-, VAPAA-AJANASUNTO- JA KULUTUSLUOTOT

Asunto-, vapaa-ajan asunto- ja kulutusluotot sekä muuhun käyttötarkoitukseen nostetut luotot sisältyvät sektoreittain taulukon 1 euromääräisen antolainauksen tililuottoihin, vekseleihin, suoriin velkakirjoihin ja muihin lainoihin, valtion varoista välitettyihin lainoihin sekä muun valuutan määräiseen antolainaukseen. Joukkovelkakirjat eivät sen sijaan sisälly ao. taulukkoon.

HUOM! Uudet asunto-, vapaa-ajan asunto- ja kulutusluotot sekä muuhun käyttötarkoitukseen nostetut luotot sisältävät myös tililuottojen ja vekseleiden nostot. Muutoin tililuottojen ja vekseleiden nostoja (uudet) ei tilastoida.

Sarake 1 Asuinrakennuksia varten (myös remonttilainat) myönnettyt sekä euron että muun valuutan määräiset uudet luotot neljänneksen aikana. (I0101, O0103)

Sarake 2 Asuinrakennuksia varten (myös remonttilainat) otettujen sekä euron että muun valuutan määräisten luottojen takaisin maksamatta oleva pääoma neljänneksen lopussa. (I0101)

Sarake 3 Asunto-osakkeita ja -osuuksia varten (myös remonttilainat) myönnettyt sekä euron että muun valuutan määräiset uudet luotot neljänneksen aikana. (I0102, O0103)

Sarake 4 Asunto-osakkeita ja -osuuksia varten (myös remonttilainat) myönnettyjen euron ja muun valuutan määräisten luottojen pääoma neljänneksen lopussa. (I0102)

Sarake 5 Vapaa-ajan asuntoja varten (myös remonttilainat) myönnettyt sekä euron että muun valuutan määräiset uudet luotot. (I04, O0103)

Sarake 6 Vapaa-ajan asuntoja varten (myös remonttilainat) myönnettyjen sekä euron että muun valuutan määräisten luottojen pääoma neljänneksen lopussa. (I04)

Sarake 7 Vain valuuttamääräisten asunto- ja vapaa-ajan asuntoluottojen uudet luotot neljänneksen aikana. HUOM! kyseiset luotot sisältyvät jo sarakkeisiin 1, 3 ja 5. (I01+I04, B003, O0103)

Sarake 8 Vain valuuttamääräiset asunto- ja vapaa-ajan asuntoluotot neljänneksen lopussa. HUOM! kyseiset luotot sisältyvät jo sarakkeisiin 2, 4 ja 6. (I01+I04, B003)

Sarake 9 Opintoja varten myönnettyt uudet luotot neljänneksen aikana. (I05, O0103)

Sarake 10 Opintolainojen takaisin maksamatta oleva pääoma neljänneksen lopussa. (I05)

Sarake 11 Henkilökohtaiseen käyttöön tulevien kulutustavaroiden ja palveluiden käyttöä varten myönnettyt uudet luotot neljänneksen aikana, mm. tili- ja luottokorttiluotot, matkoja varten myönnettyt luotot ja muut luotot, jotka on myönnetty kotitalouksille kulutukseen (auto, kodinkoneet jne.). (I06, O0103)

Sarake 12 Kulutusluottojen takaisin maksamatta oleva pääoma neljänneksen lopussa. (I06)

Opintolainat ja kulutusluotot ilmoitetaan vain sektorin S.14 "Kotitaloudet" osalta

Sarake 13 Muuta käyttötarkoitusta varten myönnettyt sekä euron että muun valuutan määräiset uudet luotot neljänneksen aikana. Tähän merkitään luotot, jotka myönnetään esimerkiksi liiketoimintaan (tuotantotarkoitukseen), velkajärjestelyihin ja muihin vastaaviin tarkoituksiin, jotka eivät sisälly em. sarakkeille. HUOM! Joukkovelkakirjalainat eivät sisälly taulukkoon 2. (I09, O0103)

Sarake 14 Muuhun käyttötarkoitukseen myönnettyjen sekä euron että muun valuutan määräisten luottojen maksamatta oleva pääoma neljänneksen lopussa. HUOM! Joukkovelkakirjalainat eivät sisälly taulukkoon 2. (109)

TAULUKKO 3 YRITYSTEN JA ELINKEINONHARJOITTAJIEN LUOTOT TOIMIALOITTAIN

Taulukkoon 3 luokitellaan yritysten ja elinkeinonharjoittajien kotitalouksien saamat uudet luotot sekä näiden saamiin luottojen pääoma toimialoittain. **Tähän taulukkoon merkitään taulukko 1:n sektoreihin S.1111, S.1112, S.1411 ja S.1419 kuuluvien luotonsaajien luotot toimialoittain.**

Sarakkeet Sarakkeiden sisältö on sama kuin vastaavilla sarakkeilla taulukossa 1.

Rivit Toimialaluokitus 2002. Taulukkoon merkitään tiedot päätoimialatasolla, poikkeuksena teollisuus, jonka tiedot merkitään alatoimialoittain (ks. 2.2. "Toimialaluokitus"). Uudet luotot ilmoitetaan ai-noastaan päätoimialoittain.

Tiedustelut:

Tilastokeskus / Rahoitusmarkkinat

Luottotilastot / 6A

00022 TILASTOKESKUS

Olli Kannas, p. (09) 1734 3539

Kerttu Helin, p. (09) 1734 3330

sähköposti: luottokanta.rahoitus@tilastokeskus.fi

3.2. ALUEELLINEN LUOTTOKANTA (LK12)

YLEISET OHJEET

Taulukot 4 ja 5 täytetään kerran vuodessa vuoden vaihteen tilanteesta.

Alueellinen luottokantatilasto sisältää annettujen luottojen maksamatta olevan pääoman, lukuun ottamatta:

- kaikki joukkovelkakirjat
- jälkimarkkinakelpoiset velkapaperit
- luotot rahoitus- ja vakuutuslaitoksille, valtiolle ja sosiaaliturvarahastoille
- luotot ulkomaille

Alueelliseen luottokantaan merkitään varsinaisesta luottokantatilastosta seuraavat rahoitusvaaderyhmät :

- SEKKILUOTOT (TILILUOTOT) (J0301)
- VEKSELIT (J0302)
- SUORAT VELKAKIRJALAINAT (J0303-J030302)
- MUUT LAINAT, (J04+J05)
- VALTION VAROISTA VÄLITETYT LAINAT (J030302)
- MUUN VALUUTAN MÄÄRÄINEN ANTOLAINAUS (J0001, B1)

Vakuutuslaitosten osalta tilastoon sisällytetään myös eläkevakuutuksen takaisinlainaus.

MAAKUNTALUOKITUKSEN SOVELTAMISOHJEITA

Pääsäännöt

Luotto sijoitetaan pääsääntöisesti luoton käyttömaakunnan mukaan. Jos käyttömaakuntaa ei voida määrittellä, tulee luotto sijoittaa luotonsaajan kotipaikan mukaiseen maakuntaan.

Kotipaikka ja toiminta-alue eri maakunnissa

Mikäli luotonsaajan kotipaikka ja varsinainen toiminta-alue ovat eri maakunnissa, sijoitetaan kaikki luotonsaajan luotot varsinaisen toiminta-alueen mukaan. (Esim. pääkonttori ja muodollinen kotipaikka Helsingissä ja tuotantolaitokset Joensuussa -> Pohjois-Karjalan maakunta).

Usean maakunnan alueella toimiva luotonsaaja

Jos luotonsaajalla on varsinaista toimintaa useassa maakunnassa (esim. tehtaita useassa maakunnassa) sijoitetaan luotot siihen maakuntaan, jonka alueella tapahtuvaa toimintaa rahoitetaan. Luokitus tapahtuu siis investointikohteen alueen mukaan.

Käyttöpääomaluotot, sekkiluotot (tililuotot)

Luotot, joita ei voida kohdistaa mihinkään tiettyyn kohteeseen sijoitetaan luotonsaajan suurimman toiminta-alueen mukaan. Suurimpana toiminta-alueena pidetään sitä maakuntaa, jonka alueella luotonsaajalla on eniten työntekijöitä (palkansaajia).

Liikenne ja rakentaminen

Liikennettä harjoittavan luotonsaajan toiminta-alueena pidetään pääkonttori- ja kotipaikka-aluetta ellei erityistä syytä ole poiketa tästä. Rakennusalan yritysten osalta pääasiallinen toiminta-alue tulisi selvittää ja muuttaa painopisteen muuttuessa.

Kotitaloudet

Kotitalouksien saamat lainat sijoitetaan kotitalouden kotipaikan mukaan eikä ostetun omaisuuden mukaiseen maakuntaan.

Opintolainat

Opintolainat sijoitetaan sen paikkakunnan mukaan, missä opiskelija on henkikirjoitettuna. Kun opiskelija muuttaa kesken opiskelukauden kirjansa muualle, opintolainojen maakuntaa ei tarvitse muuttaa.

TAULUKKO 4 LUOTTOKANTA LUOTONSAAJASEKTOREITTAIN JA MAAKUNNITTAIN

Sarakkeet Maakuntaluokitus. Sarakkeelle 21 tulee laskea sarakkeiden 01-20 summat sektoreittain.

Rivit Sektoriluokitus 2000. Kunkin luotonsaajan sektorin on alueellisessa luottokannassa oltava sama kuin varsinaisessa luottokannassa taulukossa 1. Alueellisen luottokannan sektoriluokituksesta puuttuvat valtionhallinto (sektori S.1311), sosiaaliturvarahastot (S.13141 ja S. 13149) sekä rahoitus- ja vakuutuslaitokset (S.12) ja ulkomaat (S.2). Näille sektoreille myönnettyjä luottoja ei siten merkitä taulukkoon 4.

Asuntoluotot ja vapaa-ajan asuntoluotot maakunnittain

Eri sektoreiden saamista luotoista poimitaan lisäksi erikseen taulukon alimmille riveille kaikki laitoksenne myöntämät, nostetut asuntoluotot ja vapaa-ajan asuntoluotot (myös remontointiin myönnetyt lainat). Kuitenkaan valtiolle, sosiaaliturvarahastoille, rahoitus- ja vakuutuslaitoksille ja ulkomaille myönnettyjä asuntoluottoja EI saa merkitä taulukon 4 alarittelyyn, koska näille sektoreille myönnettyjä luottoja ei ylipäänsä lainkaan merkitä taulukkoon 4. Asuntoluottojen ja muiden luottojen tulee siis sisältyä ao. luotonsaajan sektorin kohdalle sekä erikseen asuntoluottojen kohtaan.

Tarkistusohjeet: Tarkistakaa, että kunkin sektoririvin loppusumma on sama kuin vastaavan rivin sarakkeiden 1, 2, 3, 4 (yht=6), 8 ja 12 summa taulukossa 1.

Tarkistakaa, että asuntoluottojen ja vapaa-ajan asuntoluottojen loppusumma on sama kuin luottokannan taulukon 2 sarakkeiden 2, 4 ja 6 loppusumma yhteensä. Mikäli taulukkoon 2 on merkitty valtionhallinnolle, sosiaaliturvarahastoille, rahoitus- ja vakuutuslaitoksille tai ulkomaille myönnettyjä asuntoluottoja, voi asuntoluottojen loppusumma taulukossa 4 olla pienempi kuin taulukossa 2.

TAULUKKO 5 LUOTTOKANTA TOIMIALOITTAIN JA MAAKUNNITTAIN

Taulukkoon 5 merkitään yritysten ja elinkeinonharjoittajien (sektorit S.1111, S.1112, S.1411 ja S.1419) saamat luotot toimialoittain ja maakunnittain.

Sarakkeet Maakuntaluokitus. Sarakkeelle 21 tulee laskea sarakkeiden 01-20 summat toimialoittain.

Rivit Toimialaluokitus, jota sovelletaan pääluokkatasolla. Kunkin luotonsaajan toimialan on alueellisessa luottokannassa oltava sama kuin varsinaisessa luottokannassa taulukossa 3.

Tarkistusohjeet: Tarkistakaa, että kunkin toimialarivin loppusumma on sama kuin vastaavan rivin sarakkeiden 2, 4 ja 8 summa taulukossa 3.

Tiedustelut:

Olli Kannas, p. (09) 1734 3539

Kerttu Helin, p. (09) 1734 3330

sähköposti: luottokanta.rahoitus@tilastokeskus.fi

3.3. MUUT KUIN SIJOITUSOMAISUUSJOUKKOVELKAKIRJAT (muut kuin eräpäivään asti pidettävät jvk:t) (LK11)

Taulukot 6 ja 7 täytetään vuoden vaihteen tilanteesta kerran vuodessa, ellei tiedonantajalle muuta ilmoiteta. Julkisyhteisöt (pl. eläkesäätiöt) täyttävät taulukot 6 ja 7 neljänneksittäin.

TAULUKKO 6 MUUT KUIN SIJOITUSOMAISUUSJOUKKOVELKAKIRJAT (muut kuin eräpäivään asti pidettävät jvk:t) SEKÄ JÄLKIMARKKINAKELPOISET VELKAPAPERIT

Kaikki laitoksenne neljänneksen lopussa olevat jälkimarkkinakelpoiset velkapaperit sekä kaikki joukkovelkakirjat, jotka tilinpäätöksessänne on merkitty muuhun kuin sijoitusomaisuuteen (muut kuin eräpäivään asti pidettävät jvk:t). Luottolaitoksilla saamistodistuksiin kirjatut joukkovelkakirjat. Kaikki jälkimarkkinakelpoiset rahamarkkinavaateet.

- NIMELLISARVOISINA (O0903)
- Lainat luokitellaan liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan
- Muun valuutan kuin euron määräiset erät erotettava omille sarakkeilleen taulukoissa 6 ja 7
- Muun valuutan määräiset lainat tulee muuntaa euroiksi vuoden viimeisen päivän keskikurssien mukaan (julkisyhteisöt neljänneksen lopun keskikurssin mukaan)
- Talletustodistukset eivät kuulu luottokantaan
- SIJOITUSRAHASTO-OSUDET EIVÄT KUULU LUOTTOKANTAAN

Jälkimarkkinakelpoiset velkapaperit sisältää:

- sijoitustodistukset (J0603)
- yritystodistukset (J0604)
- kuntatodistukset (J0602)
- valtion velkasitoumukset (J0601)
- omaisuudenhoitoyhtiöiden velkasitoumukset (J0605)

Tarkistusohjeet: Tarkistakaa, että kaikki joukkovelkakirjat näkyvät joko taulukossa 1 ja / tai taulukossa 6.

HUOM! Luottokannassa nimellisarvo.

TAULUKKO 7 YRITYSTODISTUKSET SEKÄ YRITYSTEN LIIKKEESEEN LASKEMAT MUUT KUIN SIJOITUSOMAISUUSJOUKKOVELKAKIRJAT (muut kuin eräpäivään asti pidettävät jvk:t)

Kaikki laitoksenne hallussa olevat yritysten liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat, jotka on merkitty muuhun kuin sijoitusomaisuuteen (muut kuin eräpäivään asti pidettävät jvk:t). Luottolaitoksilla saamistodistuksiin kirjatut yritysten liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat. Kaikki yritystodistukset.

Tarkistusohjeet: Tarkistakaa, että luottojen loppusumma taulukossa 7 on sama kuin sektorien S.1111 ja S.1112 summa taulukossa 6.

Tiedustelut:

Olli Kannas, p. (09) 1734 3539

Kerttu Helin, p. (09) 1734 3330

sähköposti: luottokanta.rahoitus@tilastokeskus.fi